

BAŞYAZI: Prof. Dr. Ömer Bolat
T.C. Ticaret Bakanı

Türkiye ile Türkmenistan arasındaki ilişkiler, ortak tarihsel ve kültürel bağlar üzerinde ekonomik içerikli ve sonuç odaklı bir gündeme kavuşarak iki ülke arasında düzenli hale gelen üst düzey ziyaretler ve hükümetler-arası mekanizmalar ile ticaret, yatırım, enerji ve ulaştırma başta olmak üzere birçok alanda somut iş birliği projeleri üretilmesini mümkün kılmaktadır.

BUSINESS TURK

Türk Dünyası İş- Ekonomi Dergisi/Turkiye&Central Asia Business Magazine

Mart-Nisant/March-April 2026.Yıl-Sayı: 8-49 Year-Issue:/ 8-49 Fiyatı-Price:350 TL-10 \$

ÖZEL
SAYI

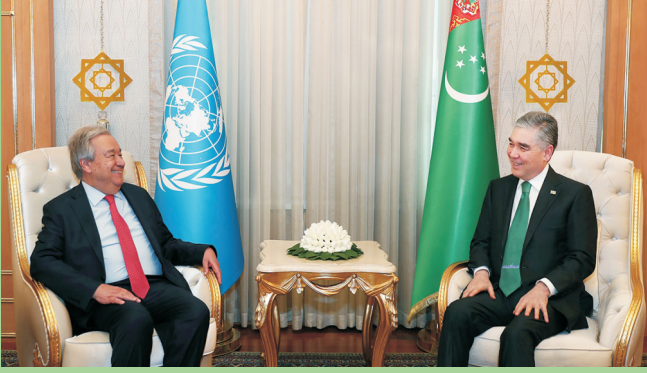

**2026: “BAĞIMSIZ VE DAİMİ TARAFSIZ TÜRKMENİSTAN,
AZİM KANATLI ATLARIN VATANI” YILI**

Tarafsızlık politikasının barışçıl yaratıcı gücü ve tarafsızlık doktrini

Begenç Matliyev

Türkmenistan Dışişleri Bakanlığı
Uluslararası İlişkiler Enstitüsü Bilimsel
İşlerden Sorumlu Rektör Yardımcısı

Türkmenistan, bağımsızlığını kazandığı günden bu yana, barış, iyi komşuluk, eşitlik ve karşılıklı saygı ilkelerine dayalı etkili ve olumlu bir dış politika stratejisini tutarlı ve amaçlı bir şekilde uygulamaktadır. Türkmen devletinin çağımızın acil sorunlarının çözümüne aktif ve koordineli katılımı, tüm ilgili taraflarla olumlu bir uluslararası diyalogun genişletilmesine kapsamlı destek, Türkmenistan'ın dış politikası ve diplomasisinin stratejik açıdan önemli bir yönüdür. Bu asil ilkeler, günümüzde Türkmenistan Devlet başkanı'nın bilge liderliği altında başarıyla uygulanmaktadır.

Yeni tarihi çağımızda, her yılın modern bir şekilde adlandırılması ve önemli sosyo-politik sloganlarla kutlanması, Türkmen halkının birliğini ve manevi bütünlüğünü güçlendiren önemli bir prensip haline gelmiştir. Yeni slogan da devletimizin büyük başarılarının ve kalkınma hızının canlı bir yansımasıdır. 2026 yılının **“Bağımsız, Daimi Tarafsız Türkmenistan Rüzgar Kanatlı Atların Mekânı”** olarak ilan edilmesi, ülkemizin kutsal prensiplere ve yüce gayelere olan bağlılığının bir sembolüdür. Türkmenistan bu yıl kutsal bağımsızlığının 35. Yıl dönümünü büyük bir coşkuyla kutluyor. Yılın sloganı, kutsal bağımsızlığın ve daimi tarafsızlığın, hızla ilerleyen devletin gelişim yolundaki temel unsurlar olduğunu derin bir felsefi anlamla ortaya koyuyor.

Bilindiği üzere, Ekim 2025'te Duşanbe'de düzenlenen Bağımsız Devletler Topluluğu Devlet Başkanları Konseyi toplantısında alınan karar uyarınca, Türkmenistan 2026 yılında Bağımsız Devletler Topluluğu'nun başkanlığını üstlenecektir. Türkmenistan, bu sorumluluğun kapsamını tam olarak kavrayarak, Bağımsız Devletler Topluluğu'nun amaç ve ilkelerine uygun hareket etmeye ve başkanlık görevlerini en üst düzeyde yerine getirmeye hazır olduğunu beyan etmiştir. Bu, Topluluk içinde etkili ve aktif işbirliği için yeni fırsatlar yaratacaktır.

Tarafsızlık politikasına bağlı kalan Türkmenistan, Bağımsız Devletler Topluluğuna üye devletleri arasında iyi komşuluk ilişkilerinin güçlendirilmesine kapsamlı bir şekilde yardımcı olmaya çalışmaktadır. Türkmenistan, başta Bağımsız Devletler Topluluğu olmak üzere, büyük uluslararası teşkilatlar ve yapılar çerçevesinde, ikili ve çok taraflı devletlerarası ilişkilerin güçlendirilmesine büyük önem vermektedir.

Modern koşullarda, Bağımsız Devletler Topluluğu, ulusal çıkarları ve çağın gereksinimlerini karşılayan, çok taraflı diyalog için etkili, eşit ve açık bir platform olmaktadır. **Ekim 2025'te** Türkmenistan Devlet başkanı, Duşanbe'de düzenlenen Bağımsız Devletler Topluluğu Devlet Başkanları Konseyi'nin toplantısında şunları söyledi: *“Uluslararası politikanın mevcut zorlu dönemlerinde, Bağımsız Devletler Topluluğu karşılıklı saygı ve eşit işbirliğinin bir modeli olarak kendini göstermektedir.”* En önemlisi, bu işbirliğinin Bağımsız Devletler Topluluğu üye devletlerinin halklarından geniş destek görmesidir.

2026 yılında Bağımsız Devletler Topluluğu'na başkanlık edecek ülke olarak Türkmenistan, bu alandaki olumlu işbirliği deneyimini güçlendirmeyi, etkinliğini artırmayı, çok yönlü devletlerarası ilişkileri genişletmeyi ve bunlara yeni bir ivme kazandırmayı hedeflemektedir. Devletimizin başkanlık dönemi boyunca, tarafsızlık ve olumlu işbirliği prensiplerine daha da fazla önem verilecektir. Ülkemizde düzenlenecek olan Bağımsız Devletler Topluluğu Devlet Başkanları Konseyi'nin olağan toplantısı, bölgesel istikrar, güvenlik ve iş birliği konularında kapsamlı görüşmeler için önemli bir platform olacaktır.

Türkmenistan'ın **“At Güzelliği: Güç ve Güzellik”** başlığı altında Bağımsız Devletler Topluluğu üye ülkeleri arasında düzenlenecek devletlerarası televizyon film yarışması duyurusu, kültürel ilişkilerin geliştirilmesinde önemli bir aşama olacaktır. Yarışmaya Bağımsız Devletler Topluluğu üye ülkelerinden yazarlar davet edilmiştir. Bu durum, Türkmenistan'ın bu yılki Bağımsız Devletler Topluluğu dönem başkanlığının görev ve hedeflerinin, dost ülkeler arasında kültürel, tarihi, insani ve sportif ilişkilerin geliştirilmesine yönelik olduğunu açıkça göstermektedir. At binicilik alanındaki işbirliği de bu görevin önemli yönlerinden biridir.

Günümüzde bölgesel işbirliği de önemli bir rol oynamakta olup, Orta Asya birlik-beraberliğinin ve fırsatlar alanı olarak nitelendirilmektedir. Bu bağlamda, 2026 yılında Türkmenistan'da düzenlenecek olan Orta Asya Devlet Başkanları Sekizinci İstişare Toplantısı, bölgesel işbirliğinde yeni bir adım olacaktır. Bu zirve, komşu ülkelerle dostane ilişkileri güçlendirmek, su, enerji ve çevre sorunlarına ortak çözümler bulmak ve bölgenin ekonomik potansiyelini pekiştirmek için bir fırsat sunacaktır.

Azerbaycan Cumhuriyeti'nin bu formata ilk kez katılması özellikle dikkat çekicidir. Bilindiği gibi, bu girişim, 5 Ağustos

Bu bağlamda, Bayındır Devletin Yeni Kalkınma Dönemi'nde kurulan, koruyucu aileye muhtaç çocuklara yönelik Gurbangulu Berdimuhamedov Yardım Vakfı'nın, genç nesli sosyal açıdan desteklemek, koruyucu aileye muhtaç çocukların sağlığını iyileştirmeye yardımcı olmak ve mutlu bir yaşam için uygun koşullar yaratmak amacıyla kurulmuş olup, giderek dünya standartlarında insani ilkeler sergilemeye başladığını belirtmekte fayda vardır. Türkmen halkının Milli Lideri Kahraman Arkadağ'ımız atalarımızdan miras aldığımız hümanizm ve muhtaçlara destek gibi milli geleneklere bağlı kalarak, ebeveynlerinin bakımını kaybetmiş veya onların yerini alan çocukların ve ergenlerin Bağımsız, Tarafsız Anavatanımızda özel bir özenle kuşatıldığını her zaman vurgulamaktadır. Her şeyden önce, halkımızın çocukları kapsamlı bir bakım,sevgiylekuşatmaveonlara yeni bir anlam kazandırma gibi kadim insancıl gelenekleri sürdürmeye önem verdiğini vurgulamak önemlidir.

2025'te “Avaza” milli turizm bölgesinde Kahraman Arkadağ'ımızın başkanlığında düzenlenen Orta Asya Devletleri Devlet Başkanları toplantısında Türkmenistan Halkının Milli Lideri tarafından ortaya atılmıştır. Kasım 2025'te Özbekistan Cumhuriyeti'nin Taşkent kentinde düzenlenen Orta Asya Devletleri Devlet Başkanları Yedinci İstişare Toplantısı'nda Türkmenistan Devlet başkanı, 2026 yılında yeni bir formatta “Orta Asya ve Azerbaycan” adıyla düzenlenecek toplantının başkanlığını üstlenmiştir.

Türkmenistan Devlet başkanı Serdar Berdimuhamedov'un 2023 yılında Birleşmiş Milletler Genel Kurulu kürsüsünden ortaya koyduğu Küresel Güvenlik Stratejisi geliştirme girişiminin uygulanması görevi, şu anda bütünleşik bir temelde ilerlemektedir. Bunun bir nedeni var; çünkü Küresel Güvenlik Stratejisi, ilgili çerçeve içindeki tüm alanların, yani askeri-siyasi, ekonomik, enerji, çevre, biyolojik, teknolojik ve bilgi güvenliğinin birbirleriyle ilişkisine dayalı olarak küresel sorunların çözümüne bütünleşik bir yaklaşım benimsemektedir.

Küresel Güvenlik Stratejisi, devletlerarası ilişkilerin güncel gerçeklerini ve dünya kalkınmasının ihtiyaçlarını yansıtan güncellenmiş bir uluslararası hukuk çerçevesi olarak hizmet etmeyi amaçlamaktadır. Bu bağlamda Türkmenistan, söz konusu stratejinin kavramsal olarak geliştirilmesi fikrini, barış ve karşılıklı güven ilkelerinin tanınmasıyla mantıklı ve meşru bir bağlantı olarak görmektedir. Türkmenistan'ın girişimiyle kabul edilen Genel Kurul'un önemli kararlarına dayanarak, Birleşmiş Milletler faaliyetlerinin bir dizi alanının dahil edilmesi önerilmektedir ve bunlar özellikle şunlardır:

1-Çatışmaları önleme ve ortadan kaldırma aracı olarak önleyici diplomasi;

2-Siyasi ve diplomatik yollarla anlaşmazlıkların ve çatışmaların barışçıl çözümü için tarafsızlığın sunduğu fırsatlardan yararlanma;

3-Güvene dayalı diyalog kültürünün yeniden tesis edilmesi. Tarafsız Türkmenistan, enerji güvenliği alanı da dahil olmak üzere, çağımızın acil sorunlarına ilişkin uluslararası işbirliğinin kapsamını giderek genişletmektedir. Özellikle, Türkmenistan'ın kapalı döngü ekonomisine geçiş için küresel bir çerçeve programı geliştirme, sürdürülebilir ulaşım ağlarının küresel bir atlasını oluşturma ve küresel enerji güvenliği ve sürdürülebilir kalkınma için bir ortaklık kurma yönündeki etkili girişimleri de bu yöndedir.

Türkmenistan-BM Stratejik Danışma Konseyi, Türkmenistan'ın ortaklarıyla birlikte önemli ekonomik, sosyal, insani, çevresel ve iklim değişikliği konularını ele alma çalışmalarına destek vermeyi amaçlamaktadır.

Bu bağlamda, Bayındır Devletin Yeni Kalkınma Dönemi'nde kurulan, koruyucu aileye muhtaç çocuklara yönelik Gurbangulu Berdimuhamedov Yardım Vakfı'nın, genç nesli sosyal açıdan desteklemek, koruyucu aileye muhtaç çocukların sağlığını iyileştirmeye yardımcı olmak ve mutlu bir yaşam için uygun koşullar yaratmak amacıyla kurulmuş olup, giderek dünya standartlarında insani ilkeler sergilemeye başladığını belirtmekte fayda vardır.

Türkmen halkının Milli Lideri Kahraman Arkadağ'ımız atalarımızdan miras aldığımız hümanizm ve muhtaçlara destek gibi milli geleneklere bağlı kalarak, ebeveynlerinin bakımını kaybetmiş veya onların yerini alan çocukların ve ergenlerin Bağımsız, Tarafsız Anavatanımızda özel bir özenle kuşatıldığını her zaman vurgulamaktadır. Her şeyden önce, halkımızın çocukları kapsamlı bir bakım, sevgiyle kuşatma ve onlara yeni bir anlam kazandırma gibi kadim insanıl gelenekleri sürdürmeye önem verdiğini vurgulamak önemlidir.

Türkmen halkının Milli Lideri Kahraman Arkadağ'ımız, “Galkınış Milli At Binicilik Oyunları Grubu” üyeleriyle yaptığı toplantıda yaptığı konuşmada şunları vurguladı: “Yüzyıllardır halkımızın yakın yoldaşları olan harikulâde atlarımız, ülkemizin gelişiminin sembolü haline gelmiştir. Atalarımızın ‘At bir mirastır’, ‘Atım var kanatlarım var’ gibi bilge sözleri, halkımızın atlara duyduğu saygının bir simgesidir. Hâlihazırda Arkadağlı Kahraman Serdar'ımızın önderliğinde, Ahal-Teke atlarımızın dünya çapındaki şöhretini daha da artırmak ve sayılarını çoğaltmak için büyük kapsamlı çalışmalar yürütülmektedir.”

Dünya kültürünün gelişimine büyük katkılar sağlayan bilge atalarımızın gayretiyle ortaya çıkan Ahal-Teke atları, halkımızın ulusal gururu haline gelmiştir. Bu bağlamda, Monte Carlo'da düzenlenen uluslararası sirk festivalinde Galkınış ulusal at binicilik topluluğuna sirk sanatına yaptıkları büyük katkılardan dolayı uluslararası sertifikalar verilmesi, bahtiyar halkımız için unutulmaz olaylardan biri olmuştur.4 Şubat 2026'da Türkmen Halkının Milli Lideri, Arkadağ şehrindeki Aba Annayev Uluslararası At Binicilik Akademisini ve Koroğlu Devlet At Binicilik Sirk'i'ni ziyaret ederek “At murat” eğitim merkezindeki çocuklarla ve Galkınış Milli At Binicilik Oyunları Grubunun üyeleriyle bir araya geldi. Genç nesil arasında at sevgisini geliştirmek amacıyla, Gurbangulu Berdimuhamedov İhtiyaç Sahibi Çocuklara Destek Vakfı, eğitim merkezine 1 milyon 500 bin manat nakit bağışta bulundu ve bu da kaderlerini at biniciliğiyle birleştirmek isteyen gençlerin coşkusunu daha da artırdı. Büyük planlar ve programlı projeler, yürütülen çok yönlü çalışmalara kapsam ve refah kazandırıyor.

2026 yılında, “Bağımsız, Daimi Tarafsız Türkmenistan Rüzgar Kanatlı Atların Mekânı” yılında, Türkmenistan Devletimizin Bağımsızlığının 35. Yıl dönümünü geniş çapta kutlayacak. Bu yıl, Bağımsız, daimi Tarafsız Türkmenistan'ın büyük bayramlara, önemli tarihlere, uluslararası konferanslara ve önemli etkinliklere ev sahipliği yapması bekleniyor.

Türkmen halkının Önderinin de dediği gibi, sadece başarılar olduğunu söylemek yeterli değil, her başarının daha büyük işler ve zaferlerle pekiştirilmesi gerekiyor. Yıl dönümü yılı, bağımsız kalkınma yıllarında elde edilen sonuçları özetleme ve kat edilen yolu değerlendirme zamanı olacak. Halkımız, kendileri için çok önemli olan bu önemli tarihi, büyük işler ve yeni projelerin hayata geçirilmesiyle kutlayacak.

Böylece, Türkmen halkının Milli Lideri Kahraman Arkadağ'ımız ve Arkadağlı Kahraman Serdarımız tarafından ortaya konan uluslararası girişimler, Türkmen diplomatlarını tüm bilgi ve becerileriyle çalışmaya mecbur bırakmaktadır. Bu yüce görevlerin doğru bir şekilde yerine getirilmesine duyulan büyük güven, her birimize ruhunu iham veriyor ve kalplerimizi gururla dolduruyor. Kısacası, parlak bir geleceğe doğru güvenle ilerleyen ülkemize duyulan büyük gurur duygusu, vatandaşlarımızı daha da birleştiriyor ve onları yeni başarılarla cesaretlendiriyor. ■

Türkmenistan'ın “At Güzelliği: Güç ve Güzellik” başlığı altında Bağımsız Devletler Topluluğu üye ülkeleri arasında düzenlenecek devletlerarası televizyon film yarışması duyurusu, kültürel ilişkilerin geliştirilmesinde önemli bir aşama olacaktır. Yarışmaya Bağımsız Devletler Topluluğu üye ülkelerinden yazarlar davet edilmiştir. Bu durum, Türkmenistan'ın bu yılki Bağımsız Devletler Topluluğu dönem başkanlığının görev ve hedeflerinin, dost ülkeler arasında kültürel, tarihi, insani ve sportif ilişkilerin geliştirilmesine yönelik olduğunu açıkça göstermektedir.